

С Т А Н О В И Щ Е

Проф. дин Людмил Йорданов Спасов,

ПУ „Паусий Хилендарски“,

член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност
„професор“,

обявен от ИФ при СУ „Св. Сливент Охридски“

по научната специалност 05.03.06. История на България (Българско
Възраждане)

с единствен кандидат **доц. д-р Пламен Димитров Митев**

Доц. Пламен Митев е утвърден изследовател в областта на историята на Българското възраждане. Неговата научна продукция е тематично разнообразна и е с твърде широки хронологически граници. Доц. Митев е представил за рецензиране две книги, една от които в съавторство с член.-кор. Иван Илчев, един учебник в обем от 210 страници, 25 статии, от които 2 на немски и 1 на английски език, 4 рецензии и 1 отзив. Доц. Митев е съставител на сборниците „В търсене на истината“ – юбилейно издание по случай 70 години от раждането на проф. Николай Генчев, С., 2002; „Предизвикателствата на промяната“, С., 2006 и „Балканските измерения на фамилията Мустакови“, С., 2008. От 2011 г. той е главен редактор на сп. „История“ и е участник в редица редакционни колегии. С една дума, кандидатът активно участва в научния живот.

Поместените в книгата „Недопрочетени страници из политическото ни Възраждане“, С., 2012, изследвания са добре осмислени и са посветени на изключително важни проблеми. В статиите „Да се върви на бой, без да губим ни минута!“, „Организационното и идейно състояние на БРЦК през първата половина на 1873 г.“ и „План на Атанас Узунов от 1873 г. за организиране на въстание в българските земи“ са развити следните по-важни тези:

- 1) Писмото на Л. Каравелов и Т. Пеев след Арабаконашката авантюра от 2 ноември 1872 г. до Левски, с което го призовават да вдигне въстание, с

надеждата, че то ще бъде подкрепено от Сърбия и Черна гора, не е лишено от основание.

- 2) В отношението на Левски към предложението за въстание настъпва промяна от „пълно отрицание“ към „постепенно възприемане на възможността за скорошно обявяване на революция“.
- 3) В историографията на Левски му е вменявана химерата „българите да се освободят сами“, в действителност той не изключва „когато бунтът бъде готов“ да се преговаря с евентуални съюзници като равни, т.е. не изключва външна помощ.
- 4) След гибелта на Апостола БРЦК не изменя на заветите му и не преориентира революционното движение към четническата тактика от времето на Раковски. Подготвя се въстание в съответствие с възприетия от Левски призив на Каравелов и Т. Пеев, за революция, подкрепена от Сърбия и Черна гора.
- 5) През ноември – декември 1872 г. между Каравелов и Левски не съществува „задочен спор“, който в българската историография предварително е предрешен в полза на Апостола.
- 6) За криза в БРЦК може да се говори едва след залавянето на Атанас Узунов (4 май 1873 г.) и настъпилите персонални промени в сръбското правителство.

Това са научно издържани тези, с които тотално се преобръща изградената от българската историография до този момент представа за отношенията между Каравелов и Левски и развитието на българското революционно движение след гибелта на Апостола.

Във втория дял на книгата „В търсене на забравените герои“, състоящ се от 14 очерци, посветени на Н. Палаузов, П. Хитов, А. Кънчев, Хр. Ботев, Стоян Заимов, Г. Бенковски, Т. Ковачов, Тр. Панов и др. доц. Митев изнася интересна информация за дейността на всеки един от тях. Вещо и компетентно са отразени възловите моменти в идейното израстване на Ботев и ролята на Иван Панов Семерджиев за обогатяване на ботевата представа за бъдещото въстание. Направено е уточнението, че Бенковски е пристигнал в Букурещ през януари 1875 г. Очертани са трите периода в живота на Бобеков и пр. В статията „Политическата активност на българите от Турну Магуреле до създаването на БРЦК“ авторът съобщава малко известни данни за българските преселници в

града и за участието им в революционните борби от първия Браилски бунт 1841 г. до идването на Левски – 1868 г.

В други три статии доц Митев обилно осветлява историографската ситуация по въпроса за Априлското въстание, Руско-турската освободителна война 1877–1878 г. и по изучаването на Българското възраждане. В тях коректно са отразени постиженията и слабостите на българската историческа наука до и след 10 ноември 1989 г. Като основен недостатък се изтъква съществуването на политическа автоцензура.

Доц. Митев не се ограничава само до изследване на борбите за политическо освобождение. Той е автор на дял Първи от книгата „Докосвания до Америка“ (XIX – началото на XX в.), в който на 150 страници подробно разглежда дейността на американските мисионери в българските земи – пропаганда, отношение на Православната църква към тях, изяви във връзка с Източната криза и българския политически въпрос.

Търговията и дарителството през Възраждането се очертава като един следващ добре оформен тематичен кръг в творчеството на кандидата. Статиите за благотворителната дейност на абаджийския еснаф в Пловдив в началото на XIX в., за съдружието на габровските търговци Хр. Рачков и братя Мустакови от 1783 г. до 1805 г., и за изграждането на Търновската болница „Св. Козма и Дамян“ са с подчертан приносен характер.

Доц. Митев проявява интерес и към проблеми, свързани с развитието на възрожденския печат, църковно-националното движение, връзки на Османската империя с Европа и пр. В статията „Българската преса в Браила до Освобождението“, излязла от печат през 2011 г. задълбочено са анализирани предпоставките за превръщането на Браила в един от най-големите центрове на възрожденската журналистика, уточнено е, че в града са издавани 23 български вестника и 3 списания и е поставен въпроса за необходимостта възрожденският печат да бъде оценяван не само по идеологическа, но и по тематична насоченост.

Дългогодишната събирателска и научноизследователска работа е в основата и на един друг успех на доц. Митев. Той е автор на лекционен курс по история на Българското възраждане, който като преподавател с 42-годишен стаж високо оценявам. В него 16-те теми са сполучливо формулирани и вътрешно много добре структурирани.

Доц. Митев, за разлика от много колеги от нашите висши училища, създава наука и преподава наука. При това той е добър организатор и администратор. Втори мандат е декан на Историческия факултет при СУ. Налице са всички основания с пълна убеденост да препоръчам на почитаемото жури да присъди на доц. Митев научното звание „професор“ по научната специалност 05.03.06. История на България (Българско възрождане).

25.02.2013 г.

Подпис: проф. дин Л. Спасов

София